

KKN 2021/200-3

Uppdragsöverenskommelse 2022

Kultur Gävleborg

Kultur- och kompetensdirektör har undertecknat följande uppdragsöverenskommelse om varaktigt regionalt uppdrag för år 2022.

Uppdragsöverenskommelsen klargör hur Kultur Gävleborg förhåller sig till prioriteringarna i regional kulturplan Gävleborg 2019-2022, *När konstens och kulturens egenvärde möter samhällsutveckling*.

Regionala kulturpolitiska inriktningar och prioriteringar

I sin årsplan 2022-2024 identifierar Region Gävleborgs kultur- och kompetensnämnd följande inriktningar och prioriteringar kopplade till konst- och kulturområdet:

- arbete och hållbar tillväxt
- kunskap och kultur

med fokus på ökad tillgänglighet till kultur för alla.

Konst och kultur, där kulturarv ingår, bidrar till att människor kan se världen med nya ögon, byta perspektiv och tänka på andra sätt. Konst och kultur präglas av sin tids föreställningar, motsättningar och villkor. Men den återspeglar inte bara samhället. Genom konst och andra kulturyttringar utgör kulturen också en förändrande kraft som bidrar till människors medvetande om sig själva och om samhället. Därför är det så viktigt att konsten får verka fritt. Att den varken underkastas censur, ideologier eller kommersialism. I tider där makthavare i flera länder begränsar kulturaktörers oberoende och yttrandefrihet finns det också särskilda skäl att värna och lyfta den fria konsten. Det öppna samhället och det fria ordet värnas genom att en mångfald av synsätt, åsikter och perspektiv kommer till uttryck genom bland annat ett levande och mångfacetterat konst- och kulturliv. Mötesplatserna är centrala i detta sammanhang, inte minst när det gäller främjande av kvalitet och förnyelse.

För att konsten ska få möjlighet att spela en större roll i såväl samhället som i våra liv måste kulturpolitiken vara aktiv och skapa förutsättningar för konst och kultur som både underhåller och roar men också provocerar, retar och upprör. Region Gävleborg vill främja skapande och kreativitet av såväl barn och unga som professionella kulturskapare och ideella aktörer.

Civilsamhället och allt det ideella och idéburna arbete som bedrivs inom föreningslivet och studieförbunden ger en förutsättning och en grundstruktur för invånarnas tillgång till ett rikt kulturliv. Region Gävleborg anser att det är det allmännas ansvar att alla ska ha tillgång till högklassig och professionellt framställd konst och kultur samt möjlighet att själva utöva olika former av konst och kultur. Detta gäller särskilt i ett samhälle som värnar alla människors lika möjligheter till ett gott liv och där våra livsval inte ska inskränkas av vår ekonomi, vårt kön, vår etnicitet eller andra former av diskriminering. Respektfullt bemötande, likabehandling - med interkulturell dialog som exempel - måste prägla den regionala kulturverksamheten.

Att ta del av och att utöva konst och kultur har en dokumenterad effekt på hälsa och välbefinnande. När människor möts och delar upplevelser ökar den sociala sammanhållningen och tilliten till varandra och därmed stärks den sociala hållbarheten. Barn i hushåll med sämre ekonomi deltar i lägre utsträckning än andra i organiserade fritidsaktiviteter. Det är också vanligare att barn i familjer med sämre ekonomi uppger att de skulle vilja delta i någon kultur-, idrotts- eller föreningsaktivitet men att de inte har möjlighet. Därför är barn och ovana deltagare prioriterade målgrupper. Konst och kultur ska finnas i hela länet, fysiskt men också genom ökad digitalisering.

Den regionala konst- och kulturpolitiken är en del av den regionala utvecklingspolitiken och har naturliga kopplingar till andra politikområden. Den främjar en hållbar attraktivitet av vårt län. Därför stöttar Region Gävleborg mångfacetterade insatser kopplade till utbildning och forskning, miljöperspektiv, kulturella och kreativa näringar samt interregionalt, nationellt och internationellt perspektiv.

Corona-pandemin och påverkan på konst- och kulturlivet

Region Gävleborg följer noga utvecklingen av Corona-pandemin i länet och har tilltro till att vi tillsammans med varje kulturaktör med varaktigt regionalt uppdrag, kan hantera de problem som uppstår och ha en kontinuerlig dialog. Under den rådande situationen vill Region Gävleborg agera lyhört, flexibelt och proaktivt för att ge stöd i en turbulent tid och skapa goda förutsättningar för ett fortsatt rikt konst- och kulturliv.

Kulturaktörerna inom scenkonst - teater, dans och musik i den regionala kulturplanen 2019-2022

Gävleborgs kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag inom scenkonst - teater, dans och musik är följande:

- Folkteatern Gävleborg
- Riksteatern Gävleborg
- Kultur Gävleborgs verksamhetsutveckling inom dans
- Gävle Symfoniorkester
- Kultur Gävleborgs främjande verksamhet och produktion inom musik

Kulturaktörerna inom kulturarv och kulturmiljö i den regionala kulturplanen 2019-2022

Gävleborgs kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag inom kulturarv och kulturmiljö är följande:

- Arkiv Gävleborg
- Hälsinglands museum
- Läns museet Gävleborg
- Kultur Gävleborgs uppdrag inom Världsarvet Hälsingegårdar

Kulturaktörerna inom bild- och formkonst och slöjd i den regionala kulturplanen 2019-2022

Gävleborgs kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag inom bild- och formkonst och slöjd är följande:

- Kultur Gävleborgs verksamhetsutveckling inom konst
- Kultur Gävleborgs verksamhetsutveckling inom hemslöjd
- Hälsinglands museum
- Läns museet Gävleborg

Kultur Gävleborg har varaktiga regionala uppdrag inom följande verksamhetsområden:

- Film
- Crossmedia
- Regional biblioteks- och läsfrämjande verksamhet
- Litteratur

Litteraturhuset Trampolin i Sandviken har under 2020-2022 ett tidsbegränsat regionalt uppdrag inom litteraturområdet med fokus på barn och unga.

Om Kultur Gävleborg

Kultur Gävleborgs övergripande uppdrag inom scenkonst/dans och musik, kulturarv och kulturmiljö, film, crossmedia, bild- och formkonst och slöjd, regional biblioteks- och läsfrämjande verksamhet samt litteratur beskrivs i bilagan 1 till den regionala kulturplanen.

Utvecklingsområden

1) Kreativitet genom stöd till det professionella konst- och kulturlivet

Detta utvecklingsområde innebär att Kultur Gävleborg arbetar med följande:

- *Mötesplatser*
- *Kompetenshöjande insatser och mentorskap*
- *Kulturskapares ekonomiska villkor, ekonomiskt stöd och konstnärlig residensverksamhet*

Kultur Gävleborg arbetar för att stärka den regionala infrastrukturen inom respektive konstområde.

Kultur Gävleborg arbetar löpande med att arrangera särskilda dialoger per kultur- och konstområde, med både professionella kulturskapare och ideella samt offentliga aktörer, för erfarenhetsutbyte och kunskapshöjande insatser.

Kultur Gävleborg fortsätter under 2022 med särskilda insatser för att sprida kunskap till kulturskapare om vilka stöd, stipendier och bidrag som finns nationellt och internationellt samt om företagande, upphovsrätt, LOU m.m.

Kultur Gävleborg följer MU-avtalet (ramavtalet för konstnärers ersättning för medverkan vid utställningar) samt andra avtal inom kulturområdet för schyssta villkor. Kultur Gävleborg sprider kunskap och information om avtal till aktörer i länet.

Kultur Gävleborg genomför en pilotverksamhet där curatorer bjuds in till portfoliovisningar, *Meetingpoints*, för att synliggöra länets professionella kulturskapare inom konstområdet.

Inspirations- och kunskapshöjande insatser för ideella arrangörer kring utvecklat arrangörskap ska genomföras.

Kultur Gävleborg initierar möten med kommunerna för att gemensamt prata verksamhetsfrågor inom olika teman och konstområden.

Kultur Gävleborg fördelar stöd och bidrag inom sitt ansvarsområde till projekt och arrangemang inom konst och kultur som bland annat är utvecklande för länets konst- och kulturliv, bidrar till metodutveckling, skapar mötesplatser och är av regionalt intresse.

Kultur Gävleborg undersöker vilka förutsättningar som finns i länet för att driva konstnärlig residensverksamhet och om en residensmodell kan skapas.

2) Tillgång till konst och kultur

Detta utvecklingsområde innebär att Kultur Gävleborg arbetar med följande:

- *Barn och unga, kulturplanens prioriterade målgrupp*
- *Brett kulturutbud genom samverkan*
- *Tillgång till kultur och konst i hela länet*
- *Kultimera, samlingsnamn för regional kulturgaranti för förskoleklass och grundskola*

Kultur Gävleborg ska fördjupa barnrättsarbetet gällande FN:s konvention om barnets rättigheter under år 2022. Kultur Gävleborg tar initiativ till en gemensam utbildningsdag för aktörer inom kultursamverkansmodellen under 2022 genom *Kultimera* och HelGe-samarbetet.

Kultur Gävleborg ser över möjligheten att, kostnadsneutralt, erbjuda ett professionellt kulturutbud till kommunernas äldreomsorg.

Kultur Gävleborg undersöker möjligheten att erbjuda hybridarrangemang med både fysisk och digital närvaro.

Kultur Gävleborg följer, sprider och utvecklar kunskap och samarbete kring politikområdet Gestaltad Livsmiljö och Agenda 2030.

Kultur Gävleborg har fortsatt dialog med X-trafik kring frågor som rör tillgänglighet till kultur.

Kultur Gävleborg analyserar och summerar vidare hur Corona-pandemin påverkar verksamhet, konst- och kulturupplevelser samt det konstnärliga utövandet. Kultur Gävleborg tar tillvara och sprider goda idéer. Hälsinglands museum och Kultur Gävleborg samordnar ett gemensamt idéforum.

Kultur Gävleborg stöttar arrangörer och aktörer i länet för återgång till ett brett och varierat, professionellt kulturutbud i hela länet.

Hälsinglands museum kommer, tillsammans med kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag, att undersöka kulturarvet som inspirationskälla till ny samtidskonst och scenkonst som bottnar i en historisk kontext.

Kultur Gävleborg ska undersöka hur vidare samverkan med länets kulturskolor kan ske.

Kultur Gävleborg är samordnare av *Kultimera* och driver arbetet genom att:

- driva utvecklingsarbetet och vara sammankallande i arbetsgruppen
- samordna, hålla utbud, information och kontaktuppgifter uppdaterade på den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga som tas fram under ledning av Kultur Gävleborg (www.kultimera.se)
- tillsammans med de andra kulturaktörerna med regionalt uppdrag fortsätta att implementera en ny form och innehåll för en gemensam, breddad utbudspresentation
- stötta kommunerna och konstnärer i *Skapande skola*-processer med information och paketerade projekt

Inom ramen för arbetet med *Kultimera* kommer fortbildningar inom tillgängligt utbud att erbjudas kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag, länets kommuner samt fria kulturaktörer. Ambitionen är att tillsammans utarbeta och paketera ett tillgänglighetsanpassat kulturutbud för barn och unga med funktionsvariationer inom fler verksamhetsområden.

Kultur Gävleborg samarbetar med och är stödjande i arbetet med världsarvspedagogik tillsammans med andra aktörer i länet.

Arbetet med att tillgängliggöra Världsarvet Hälsingegårdar genom digitalisering och VR (Virtual Reality) fortsätter under 2022 tillsammans med internationella samarbetspartners, bland annat VR-nätverket för Nordiska världsarv - Nordic World Heritage VR-Network - som genom Nordisk Kulturkontakt stöds genom *Långvarigt nätverksstöd* fram till december 2023 och där Kultur Gävleborg är projektägare. Samtidigt fortsätter sondering med europeiska partners för ett framtida projekt genom Kreativa Europa.

Kultur Gävleborg ska under 2022 fortsätta samarbetet med länets folkbibliotek (HelGe-biblioteken) och filmaktörer kring filmstreamingtjänst som tillgängliggör ett brett utbud av kvalitetsfilm i hela länet samt möjlighet för barn att skapa film.

Kultur Gävleborg undersöker möjligheten att utveckla digitala arenor för att komplettera den levande kulturen för att bland annat ge ökade möjlighet för personer som har svårt att delta i kulturlivet.

Region Gävleborg genomför tillsammans med Region Dalarna ett projekt om spel som kulturform.

Kultur Gävleborg arbetar vidare med produktion av poddar kopplade till verksamheten. Podden kan vara en kanal för att dokumentera särskilda satsningar och konferenser men även handla om kulturlivet i länet.

3) Öppenhet och demokrati

Detta utvecklingsområde innebär att Kultur Gävleborg arbetar med följande:

- *Samråd, inflytande och transparens*
- *Mångfald och likabehandling*
- *Nationella minoriteter och minoritetsspråk*
- *Bildning och yttrandefrihet*
- *Interkulturell dialog*

Kultur Gävleborg ska utveckla och sprida metoder samt arbetssätt för förbättrad interkulturell dialog och mångfald i samverkan med andra aktörer i länet.

Kultur Gävleborg höjer kunskapsnivån och utvecklar arbetet med representation och mångfald i verksamheterna.

Kultur Gävleborgs kommunikation ska vara målgruppsanpassad för att främja ett vidgat och mer tillgängligt deltagande, till exempel genom översättning till flera språk, klarspråk och syntolkning.

Kultur Gävleborg söker ständigt nya arrangörer, platser och sammanhang och arbetar för ett vidgat deltagande.

Kultur Gävleborg planerar att under 2022 genomföra en regional konferens på temat digital delaktighet och demokrati i samverkan med pensionärsrörelsen och kommunala, regionala och nationella aktörer.

Kultur Gävleborg följer Region Gävleborgs likabehandlingspolicy, den egna tillgänglighetsplanen och handlingsplanen för hbtq-frågor.

Kultur Gävleborgs webbplats är tillgänglighetsanpassad enligt standard WCAG 2.1.

Kultur Gävleborg utser två representanter till Region Gävleborgs samverkansgrupp för frågor om funktionsvariationer vid de tillfällen när kultur- och konstfrågor diskuteras.

Kultur Gävleborg har kontakt med projektet *Scen:se* för lärande inom den regionala barnkulturgruppen om behov och förutsättningar för barn och unga med funktionsvariationer att kunna ta del av och utöva kultur.

Kultur Gävleborg verkar för ett ökat lärande om samband mellan kultur och hälsa. Flera insatser planeras under 2022 för att kunskapshöja inom detta område med syftet att stärka fler aktörer. Arbetet sker i nära samarbete med avdelningen Hållbarhet och Folkhälsa inom Region Gävleborg.

Samarbetet med University of Edinburgh - i projektet *Prescribe Culture* - fortsätter. Ett utökat samarbete med Queens University, Kingston (Canada) planeras.

Kultur Gävleborg arbetar aktivt i Region Gävleborgs tjänsteberedning för finskt förvaltningsområde där insatser för samtliga nationella minoriteter samlas. Arbeta kopplat till Sveriges nationella minoriteter sker genom omvärldsbevakning, fortsatt lärande samt kunskapsspridning genom representation i relevanta sammanhang. Samtliga konstområden arbetar med frågorna utifrån förutsättningarna.

Sveriges nationella minoriteternas språk och kultur ska på ett naturligt sätt ingå i ordinarie verksamhet och utbud.

Kultur Gävleborg synliggör varje kvartal i samarbete med kulturaktörer med regionalt uppdrag information om kulturutbud kopplat till Sveriges nationella minoriteter. Region Gävleborg formger och publicerar på www.regiongavleborg.se/minoritet/aktuellt ett samlat digitalt urval inom ramen för kultursamverkansmodellen för att synliggöra hela utbudet.

Genom att stötta föreningsliv, bibliotekens verksamhet och konstnärliga uttryck i hela länet bidrar Kultur Gävleborg till ökad bildning och möjliggör yttrandefrihet.

Kultur Gävleborg stödjer och genomför särskilda insatser och projekt för att motverka strukturell obalans och bredda representation och mångfald inom alla konstområden.

Kultur Gävleborg arbetar för en ökad medvetenhet kring källkritik, desinformation, hat och hot inom arbetet med Medie- och informationskunskap. Detta görs bland annat tillsammans med HelGe-biblioteken och fristadskommunerna.

4) Hållbar attraktivitet

Detta utvecklingsområde innebär att Kultur Gävleborg arbetar med följande:

- *Utbildning och forskning*
- *Miljöperspektiv*
- *Kulturella och kreativa näringar*
- *Interregionalt, nationellt och internationellt perspektiv*

Kultur Gävleborg vidareutvecklar mentorskapsprogram och talangutveckling för unga kulturskapare. Satsningen bygger på coaching och idéutveckling med syfte att stärka strukturer.

Inom ramen för anställning bedriver verksamhetsutvecklare inom crossmedia forskningsprojektet *Dramaturgi för deltagande praktiker* med stöd från Centrum för forskning och utveckling inom Gävleborg.

Kultur Gävleborg ska delta i och genomföra forskningsstudier inom relevanta områden i samverkan med andra aktörer (regioner, myndigheter o.s.v.).

Kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag inspirerar, genom sina olika kompetenser och verksamheter, till en förändring av utbildningskulturen.

Kultur Gävleborg lär mer om Agenda 2030 och gestaltad livsmiljö och söker samarbeten och dialogtillfällen i länet och interregionalt kring detta.

Kultur Gävleborg är en del av Region Gävleborgs miljöcertifiering enligt ISO 14001 och har ett ledningssystem uppbyggt utifrån dessa krav.

Kultur Gävleborg strävar efter att hänsyn till miljö och miljökonsekvenser ska ingå som en naturlig del i verksamheten.

Kultur Gävleborg använder Region Gävleborgs checklista för hållbara och tillgängliga konferenser, event och arrangemang samt använder kunskaper från Covid-19 tiden för att skapa fler och tillgängliga digitala möten och konferenser.

Kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag identifierar behov av och möjligheter till kompetensutveckling inom miljömässig hållbarhet, med kunskapsstöd av Region Gävleborg.

Folkteatern Gävleborg undersöker, i samarbete med kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag, möjligheten att initiera en regional pool för lån och återbruk av tekniskt och scenografiskt material.

Kultur Gävleborg ingår i samverkan mellan näringsliv, universitet/högskola, civilsamhälle, de professionella kulturskaparna samt offentlig sektor. Dialog kring behov och möjligheter inom kulturella kreativa näringar, folkhälsa, besöksnäring mm fortsätter.

Kultur Gävleborg erbjuder kunskapshöjande insatser för kulturskapare och övriga kulturarbetare.

Kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag söker struktur för hur olika kulturverksamheter blir upptäckta och synliggjorda inom besöksnäringen.

Kultur Gävleborg ska samverka interregionalt, nationellt och internationellt inom verksamhetsområden och på strategisk nivå, dels genom att ingå i nätverk och projektgrupper, dels genom att sprida och dela kunskap och erfarenheter på relevanta mötesplatser och konferenser.

Under 2022 fortsätter Kultur Gävleborg, i partnerskap med andra aktörer, att utveckla ett internationellt nätverk mellan olika världsarv. Fokus ligger på VR, teknik och berättande.

Särskilda insatser inom scenkonst - teater, dans och musik

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- använda digitaliseringens möjligheter för ökad tillgänglighet
- utforska digital gestaltning
- initiera gemensamma mötesplatser för länets aktörer
- stärka professionella scenkonstnärer och arrangörsleden genom kompetenshöjande insatser
- skapa konstöverskridande samproduktioner och konstnärlig residensverksamhet
- stärka barns och ungas medinflytande och möjligheter att själva utöva och/eller arrangera
- erbjuda ett professionellt utbud av nationella och internationella föreställningar
- erbjuda ett brett och varierat utbud, särskilt ur ett interkulturellt perspektiv
- stärka infrastrukturen inom dansområdet

Under 2022 bjuder Kultur Gävleborg in de större musik- och dansarrangörerna till träffar för att samordna och synliggöra kulturarrangemang inom musik och dans.

Kultur Gävleborgs musik- och dansverksamhet erbjuder professionella produktioner i hela länet och strävar efter att hitta samarbeten med nya arrangörer och platser i länet. Möjligheten att vidareutveckla digitala arenor, eventuellt med andra län, undersöks vidare.

Kultur Gävleborg för dialog med andra aktörer i länet, bland annat Riksteatern Gävleborg och det regionala dansnätverket för att stärka verksamhetsområdet och diskutera residensverksamhet samt kompetens- och verksamhetsutveckling.

Kultur Gävleborg arbetar med att samordna det regionala dansnätverket för att stärka danskonstens infrastruktur och uppmuntra till interkommunala samarbeten.

Kultur Gävleborg fokuserar på särskilda kompetenshöjande satsningar för det fria danskonstfältet genom workshops för verksamma, interdisciplinära fortbildningskurser och metodikutvecklande insatser.

Kultur Gävleborg verkar för att skapa goda förutsättningar för länets danskonstnärer och höja statusen för danskonsten som yrke.

Kultur Gävleborg bjuder in till regionala dansträffar och möten för dialog och diskussion med danskonsten i fokus .

Kultur Gävleborg verkar för spridning av föreställningar från Dansnät Sverige till hela länet, i samarbete med Gävle Teater.

Kultur Gävleborg arbetar vidare med kunskapshöjande insatser gällande dans och hälsa. Till exempel kring metoden *Dans för hälsa*, konceptet *Dansväskan* och deltar i forskning *Dans för personer med Parkinson*.

Kultur Gävleborg erbjuder utbud för äldreomsorgen, till exempel som *Balkongkonserter*, inom dans och musik för att öka tillgängligheten till kultur.

Under 2020 initierade Folkteatern Gävleborg tillsammans med Kultur Gävleborg ett nätverk för publikutveckling som arbetar vidare under 2022. Nätverket kommunicerar genom en gemensam kommunikationsplattform och har för avsikt att arrangera minst två fysiska träffar per år.

Folkteatern Gävleborg, Gävle Symfoniorkester och Kultur Gävleborg undersöker vidare projektet *Pendula Voice*.

Kultur Gävleborg har en återkommande dialog med Gävle Symfoniorkester angående parallella spår av konserter med professionella artister i hela länet. Kultur Gävleborg har även löpande dialoger med andra aktörer i länet.

Kultur Gävleborg ingår i ett projekt kring nationella turnéstrukturer, *På turné* tillsammans med andra län. Projektet har stöd från Kulturrådet.

Kultur Gävleborg undersöker möjligheterna metoder för insatser som har koppling till musik som näring, framför allt kopplat till populärmusiken.

Musik och dansverksamheten deltar i arbetet med ökad kulturskaparkompetens och koppling till kulturella kreativa näringar.

Kultur Gävleborgs verksamhetsutvecklare och producenter inom dans och musik vidareutvecklar, inom ramen för avdelningens arbete, sitt arbete med residensverksamhet.

Kultur Gävleborg arbetar vidare med att stärka strukturerna kring arbetet med Sveriges nationella minoriteter.

Kultur Gävleborg ingår i reformarbete med det nationella projektet *Imagine* för ungdomar 13-21 år och bedriver verksamheten i ny struktur.

Kultur Gävleborg arbetar vidare med satsningar kring ungdomsprojekten GUBB (Gävleborgs Ungdoms Big Band), GUF (Gävleborgs Ungdoms Folkband), Systrarna Gävleborg, Skapa Dans (koreografiprojekt) och Sommardans Gävleborg.

Under 2022 verkar Gävle Symfoniorkester för en vidareutveckling av den regionala/interregionala ungdomssymfoniorkestern GUSO. Konceptet är en samverkan med Studieförbundet Bilda, länets kulturskolor och Kultur Gävleborg. I projektet intar Gävle Symfoniorkesters musiker bland annat rollen som mentorer.

Kultur Gävleborg ingår i det nationella projektet Sång i förskolan - Rösträtt som startade under 2021 med fortbildning samt sångcoacher från länet. Projektet har stöd från Kulturrådet.

Särskilda insatser inom kulturarv och kulturmiljö

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- bidra till att skapa mötesplatser mellan länets kulturarvsaktörer, arrangörsled och besöksnäring
- undersöka och ompröva rådande kulturarvsberättelser i samverkan med forskare och professionella kulturskapare
- vidareutveckla synliggörandet av de nationella minoriteternas kulturarv
- samverka med länets berörda aktörer kring gemensamma satsningar
- stödja insatser som förenar bevarande och nyttjande för hållbar utveckling av kulturarv
- verka för att länets kulturmiljöer tas tillvara i samhällsutvecklingen som en källa till kunskap och upplevelser för alla
- tillgängliggöra kulturarv och kulturmiljö för barn och unga
- stimulera interkulturell dialog

Kultur Gävleborg utvecklar arbetet med Världsarvsstipendiet/residens för en större genomslagskraft så att Världsarvet Hälsingegårdar på så sätt ska ge inspiration till skapande och berättande. Samarbete med Svenska Uneskorådet samt Unesco fortsätter.

I början av 2022 tar Hälsinglands museum initiativ att tillsammans med Arkiv Gävleborg, Kultur Gävleborg och Läns museet Gävleborg ta fram en aktivitetsplan kopplad till Världsarvet Hälsingegårdar.

Kultur Gävleborg ansvarar, tillsammans med kommunikationsavdelningen, för drift av Världsarvet Hälsingegårdars officiella hemsida samt strategiskt utvecklingsarbete kopplat till kommunikation, information, samverkan och kunskapsspridning.

Kultur Gävleborg ska främja och stödja lokala och regionala processer/aktörer, där Rådslaget Hälsingegårdar och Världsarvsrådets beredningsgrupp är centrala. Därtill ska Kultur Gävleborg ingå i regionala, nationella och internationella nätverk gällande världsarv.

Under 2022 arrangerar Kultur Gävleborg *Kunskapsdag för Världsarvet Hälsingegårdar*. Syftet med dagen är ökad samverkan samt att skapa en mötesplats för nätverksbyggande och kompetenshöjande insatser.

Kultur Gävleborg driver under 2021/2022 det nordiska nätverksprojektet *Nordic World Heritage VR-Network* - stödda genom Nordisk Kulturkontakts *Långvarigt nätverksstöd*. I projektet ingår - förutom Världsarvet Hälsingegårdar (Sverige) - även Världsarvet Røros (Norge), Världsarvet Kongernes Jelling (Danmark), Världsarvet Kvarken Archipelag (Finland) samt Världsarvet Thingvellir (Island). Samtidigt fortsätter sondering med europeiska partners för ett framtida projekt genom Kreativa Europa.

Under 2022 fortsätter Kultur Gävleborg att utvärdera och utveckla arbetet med tillgängliggörande av Världsarvet Hälsingegårdar genom VR (Virtual Reality). Fokus ligger på breddat deltagande genom berättande i nya plattformar och digitala möten. Kultur Gävleborg samverkar med Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg samt bjuder in övriga aktörer i länet, nationellt och internationellt att ta del av resultaten.

Kultur Gävleborg ska, tillsammans med egna och andra aktörer i länet, verka för att utbud och pedagogik kopplat till Världsarvet Hälsingegårdar utvecklas och blir tillgängligt för barn och unga inom samarbetet *Kultimera*.

Kultur Gävleborg ska tillsammans med andra aktörer i länet uppmärksamma att Världsarvet Hälsingegårdars utnämning firar 10 år under 2022.

Inom ramen för politikområdet gestaltad livsmiljö berörs kulturarvet och därmed också världsarvet. Kultur Gävleborg undersöker möjligheten till samarbeten i länet.

Särskilda insatser inom film

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- öka möjligheten för barn och unga att uppleva och skapa med rörliga bilder
- skapa mötesplatser för länets berörda aktörer för erfarenhetsutbyte och kompetenshöjande insatser kring utveckling, fortbildning och tillgänglighet inom filmpedagogik, filmproduktion och visning.
- främja visning och spridning av film och rörlig bild i samverkan med länets berörda aktörer, bland annat inom digitalisering och nya visningsfönster.
- stödja unga filmare genom talangutvecklingsinsatser och beakta möjligheten att genomföra interregionala satsningar

Kultur Gävleborg ska stödja kommunernas arbete med *Skolbio* och andra filmpedagogiska initiativ och projekt.

Kultur Gävleborg ska stödja arbetet med barn och ungas möjligheter att uttrycka sig konstnärligt och kreativt med rörlig bild samt arrangera regionala filmfestivalen *Exit Filmfestival* och stötta andra arrangörer för visning av regionalt producerad film.

Kultur Gävleborg ska verka för att sprida kunskap om MIK (medie- och informationskunnighet) med fokus på filmkunnighet i länet samt fortbilda och utveckla länets aktörer, så som bibliotekarier och pedagoger, i frågan.

Kultur Gävleborg ska stödja den aktiva och levande struktur inom visningsområdet som finns i länet. Inom ramen för projektet Film på bibliotek ska Kultur Gävleborg stödja HelGe-bibliotekens utvecklingsarbete kring visning och streaming av kvalitetsfilm i hela länet. Kultur Gävleborg ska även utforska hur regionalt producerad film kan ingå i detta arbete.

Kultur Gävleborg samarbetar regionalt och interregionalt inom ett flertal talangutvecklingssatsningar samt medverkar i nationella talangprogram för och med unga filmare.

Kultur Gävleborg ska stärka den infrastruktur som finns inom professionell filmproduktion i länet och undersöka interregionala samarbeten för filmbranschen. Genom nätverk och stöd ska Kultur Gävleborg bidra till att stärka filmaktörerna och utveckla länet till att bli en mer attraktiv plats för filmproduktion.

Kultur Gävleborg ska arbeta för att hitta nya talanger, arrangörer och visningsaktörer i länet för att bidra till en mångfald av berättelser bland annat genom visning av regionalt producerad film.

Kultur Gävleborg undersöker möjligheten att påbörja ett interregionalt projekt med Region Dalarna och Region Värmland för att skapa ett mentorskapsprogram för mindre biografer.

Arbetet med att tillgängliggöra Världsarvet Hälsingegårdar genom digitalisering och VR (Virtual Reality) fortsätter under 2022 tillsammans med internationella samarbetspartners samt genom det nordiska nätverksprojektet *Nordic World Heritage VR-Network* - stödda genom Nordisk Kulturkontakts *Långvarigt nätverksstöd*.

Under 2022 fortsätter Kultur Gävleborg att utvärdera och utveckla arbetet med tillgängliggörande av Världsarvet Hälsingegårdar genom VR (Virtual Reality). Fokus ligger på breddat deltagande genom berättande i nya plattformar och digitala möten. Kultur Gävleborg samverkar med Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg samt bjuder in övriga aktörer i länet, nationellt och internationellt att ta del av resultaten.

Särskilda insatser inom crossmedia

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- skapa mötesplatser för länets professionella kulturskapare och teknikutvecklare för erfarenhetsutbyte, kompetenshöjande insatser och samverkan
- vidareutveckla kunskapen inom immersivt/omslutande berättande (VR/AR/MR) bland länets kulturaktörer för att gemensamt utforska nya berättarverktyg
- sprida exempel på digitalisering och tillämpning av ny teknik bland länets arrangörsled och professionella kulturskapare
- utreda och utforska spel som kulturform

Arbetet med att tillgängliggöra Världsarvet Hälsingegårdar genom digitalisering och VR (Virtual Reality) fortsätter under 2022 tillsammans med internationella samarbetspartners, bland annat genom det nordiska nätverksprojektet *Nordic World Heritage VR-Network* - stödda genom Nordisk Kulturkontakts *Långvarigt nätverksstöd*.

Under 2022 fortsätter Kultur Gävleborg att utvärdera och utveckla arbetet med tillgängliggörande av Världsarvet Hälsingegårdar genom VR (Virtual Reality). Fokus ligger på breddat deltagande genom berättande i nya plattformar och digitala möten. Kultur Gävleborg samverkar med Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg samt bjuder in övriga aktörer i länet, nationellt och internationellt att ta del av resultaten.

Kultur Gävleborg arbetar med att implementera resultat av den forskning inom *Dramaturgi för deltagande praktiker* som bedrivs i samverkan med Stockholms konstnärliga högskola. Forskningen bidrar till nationella och internationella perspektiv och nätverk, samt en ökad förståelse för hur de nya berättarformerna (till exempel VR och AR) bäst används.

Kultur Gävleborg ska under 2022 arbeta vidare med konceptet *StoryTech* där teknik och berättande möts. *StoryTech*-verksamheten ska presentera exempel på omvärldsbevakning till kulturskapare och tjänstepersoner i länet, vare sig det sker i form av föreläsningar, experimentella workshops eller som seminarieriserie.

Under 2022 ska Kultur Gävleborg samarbeta med Region Dalarna i SPAM-projektet (*Spelkultur i Mellansverige*). Projektet är 3-årigt och stöds med finansiering från Kulturrådet. Bakgrunden till projektet är den gemensamma utredning av spelkultur i Dalarna och Gävleborg som regionerna initierade 2020 och som avslutades 2021.

Särskilda insatser inom bild- och formkonst och slöjd

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- skapa mötesplatser för länets aktörer för erfarenhetsutbyte, kompetenshöjande insatser och samverkan
- stärka professionella kulturskarpares villkor och skapa bättre förutsättningar för deras arbete
- utöka samverkan mellan verksamhetsutveckling inom konst och verksamhetsutveckling inom hemslöjd samt aktörer som arbetar med konst- och slöjdsamlingarna i länet
- arbeta för att utveckla och sprida konst och slöjd i nya sammanhang och miljöer
- identifiera möjligheter och förutsättningar att sätta konst och slöjd i ett internationellt perspektiv genom konstnärliga utbyten och konstnärliga residens i länet
- förbättra barns och ungas möjligheter till eget skapande

Kultur Gävleborg ska fortsätta utveckla ett strategiskt samarbete och operativa insatser med länets huvudsakliga kulturaktörer inom bild- och formkonst och hemslöjd.

För att stärka den regionala infrastrukturen kring slöjd samverkar Hälsinglands museum, Kultur Gävleborg och Länsmuseum Gävleborg och driver ett utvecklingsarbete med fokus på utställningskoncept, programverksamhet och försäljningsmöjligheter.

Hälsinglands museum och Kultur Gävleborg fortsätter arbetet med att skapa möten mellan slöjdare, konstnärer och forskning, bland annat för framtagning av pedagogiskt material, allt med syfte att öka kunskapen om material och bidra till utveckling av slöjdområdet.

Kultur Gävleborg bidrar till att vidareutveckla projekt och metoder för att fånga upp det stora intresse som finns kring slöjd, hållbarhet och återbruk.

”Tvärsgruppen”, verksamhetsutvecklare inom hemslöjd från Uppsala, Dalarna, Västmanland, Värmland, Örebro och Gävleborgs län, arbetar vidare med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling och arrangerar en gemensam Slöjd Håller-vecka.

Kultur Gävleborg stödjer Gävle kommuns kandidatur till att få arrangera Väv-mässan VÄV 2025 Under 2022 fortsätter det förberedande arbetet i samverkan med ett flertal aktörer med bland annat studiebesök på VÄV 2022.

Kultur Gävleborg fortsätter samarbetet med Västerbergs folkhögskola kring slöjdhandledarutbildningen del 1 och eventuellt en del 2. Tillsammans med Forsa folkhögskola undersöks möjligheten att även där starta upp en slöjdhandledarutbildning.

Kultur Gävleborg lyfter behovet av en kartläggning och översyn av länets hemslöjdsverksamhet med fokus på slöjdaktiviteter för barn.

Kultur Gävleborg arbetar tillsammans med Läns museet Gävleborg med en fortsättning på det interregionala tematiska residenset och den konstnärliga bildningsresan *Falnande språk - ur Finnskogen*. Konstverken som producerats inom projektet *Falnande språk - ur Finnskogen* kommer under våren att presenteras i en vandringsutställning som visas på Läns museet Gävleborg och därefter vandrar vidare till Dalarna och Värmland våren 2022. Kultur Gävleborgs konstsamling köper in vissa verk.

Kultur Gävleborg fortsätter arbetet utifrån de konstdialoger som genomförts i länet i samarbete med Statens konstråd och planerar för att *Samtidskonstdagarna 2022* eventuellt förläggs i Gävleborg.

Kultur Gävleborg arbetar i samverkan med andra aktörer i länet för att tillgängliggöra och levandegöra den regionala konstsamlingen, bland annat genom appen *Konstfiktions och fakta*, utställningssammanhanget *Kuren* på Gävle sjukhus och *Sätt ord på konsten* där konsten möter litterära texter.

Kultur Gävleborg ska arbeta för att synliggöra konstnärer i länet för en bredare målgrupp och söka en modell för expertbesök och utbyten. Kultur Gävleborg ska undersöka möjligheten att arrangera *Meeting Point - Gävleborg* för att sammanföra professionella konstnärer i länet med nationellt och internationellt verksamma curatorer och experter.

Kultur Gävleborg lär mer, genomför dialoger och sprider kunskap om politikområdet gestaltad livsmiljö.

Kultur Gävleborg samverkar med övriga län kring frågor som rör konstnärers villkor.

Kultur Gävleborg undersöker möjligheter till gemensamt lärande kring arbetet med 1%-arbetet och konstpedagogik tillsammans med länets kommuner.

Kultur Gävleborg utveckla former för konstnärliga residens tillsammans med andra aktörer.

Särskilda insatser inom regional biblioteks- och läsfrämjande verksamhet

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- arbeta fram kommande regional biblioteksplan (2020-2021) i samråd med länets berörda aktörer
- bidra till att vidareutveckla samarbetet inom HelGe-biblioteken i samverkan med länets folkbibliotek
- genomföra kompetenshöjande insatser avseende folkbibliotek som demokratiska, tillgängliga och kreativa mötesplatser
- vidareutveckla språk- och läsfrämjande projekt för barn och unga
- vara kompetens- och utvecklingsnod för att öka den digitala kompetensen hos länets invånare genom folkbiblioteken

Remissversion av ny regional biblioteksplan tas fram och skickas ut till bland annat kommunerna efter politiskt beslut.

Kultur Gävleborg ska, i nära samverkan med folkbiblioteken, vidareutveckla samarbetet inom HelGe-biblioteken.

Kultur Gävleborg arrangerar och genomför löpande kompetenshöjande insatser för folkbiblioteken.

Kultur Gävleborg samverkar med folkbiblioteken, BHV, logopedi, Högskolan i Gävle och förskolor om minsta barnets språkutveckling genom Bokstart Gävleborg och Läs på recept. Kultur Gävleborg stödjer arbetet genom bland annat regionalt språknätverk och kompetensutveckling.

Kultur Gävleborg är ett stöd för folkbiblioteken i deras arbete med barnrätt, bland annat utifrån modellen *Löpa linan ut*.

Kultur Gävleborg ska under 2022 vara ett strategiskt stöd i bibliotekens utvecklingsarbete och metodutveckling inom området MIK (medie- och informationskunnighet) och samverka såväl internt som externt kring frågan.

Kultur Gävleborg planerar att under 2022 genomföra en regional konferens på temat digital delaktighet och demokrati i samverkan med pensionärsrörelsen och kommunala, regionala och nationella aktörer. Konferensen har skjutits upp från 2020 på grund av covid -19 restriktioner.

Kultur Gävleborg utarbetar och implementerar arbetet kring digital utveckling med erfarenheter från Digitalt först-projektet.

Kultur Gävleborg ska under 2022 fortsätta främja utvecklingen av biblioteken som kreativ mötesplats genom att stödja utvecklingen av så kallade *makerspaces* och skaparbibblor.

Kultur Gävleborg ska genom samverkan, erfarenhetsutbyte och metodutveckling under 2022 medverka till att öka tillgången till tillgängliga medier.

Kultur Gävleborg ska under 2022 vara ett stöd för biblioteken i deras arbete med de nationella minoriteterna genom inspiration, metodutveckling, nätverksbyggande och kompetensutveckling.

Kultur Gävleborg sprider information om *Språkpaket* för små barn på de nationella minoriteternas språk.

Kultur Gävleborg ska under 2022 fortsätta samarbetet med länets folkbibliotek (HelGe-biblioteken) och filmaktörer kring filmstreamingtjänst som tillgängliggör ett brett utbud av kvalitetsfilm i hela länet samt möjlighet för barn att skapa film.

Särskilda insatser inom litteratur

Kultur Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden särskilt att:

- identifiera länets yrkesverksamma litteraturaktörer
- skapa mötesplatser för länets aktörer för erfarenhetsutbyte, kompetenshöjande insatser och samverkan
- utforma koncept för regionala litterära arenor som skapar möten mellan invånarna och de litterärt verksamma
- inkludera de nationella minoritetsspråkens litteratur samt litteratur på länsinvånarnas olika språk i regionala insatser
- undersöka möjligheter till mentorskap och litterär residensverksamhet i länet
- utveckla konstöverskridande insatser för unga vuxna i litterärt skrivande, i samverkan med länets arrangörsled och pedagogiska verksamheter

Kultur Gävleborg erbjuder fortbildning och nätverksträffar för bland annat bibliotekspersonal, författare och litterära sällskap.

Kultur Gävleborg fortsätter att, i samverkan med länets aktörer, utveckla mötesplatser för litteratur.

Kultur Gävleborg genomför tillsammans med biblioteken i länet satsningarna *Månadens författare* och *Poesiveckan*.

Kultur Gävleborg driver och vidareutvecklar tillsammans med sin konstsamlingsverksamhet projektet *Sätt ord på konsten*, med syfte att bland annat lyfta fram litterära texter i nya sammanhang. Projektet kommer att involvera studenter från Bollnäs folkhögskolas skrivarlinje samt gymnasieelever.

Kultur Gävleborg fortsätter att sprida och främja litteratur på de nationella minoritetsspråken.

Kultur Gävleborg arbetar för ett breddat deltagande inom litteraturverksamheten.

Kultur Gävleborg samverkar med Litteraturhuset Trampolin i Sandviken kring det regionala arbetet med litteratur som konstform för barn och unga.

Uppföljning

Kultur Gävleborg ska rapportera in statistik över 2022 års verksamhet till Kulturdatabasen senast 1 mars 2023. Kultur Gävleborg ska skicka sin årsberättelse 2022 till Region Gävleborg senast 1 mars 2023.

Av årsberättelsen ska framgå vad som gjorts och uppnått utifrån den regionala kulturplanens utvecklingsområden och verksamhetsområdenas särskilda satsningar.

Kultur Gävleborgs underlag till uppdragsöverenskommelse 2023 lämnas senast 15 september 2022. Underlaget ska innehålla en halvårsavstämning av verksamheten samt förslag till uppdateringar och förändringar inför uppdragsöverenskommelsen 2023.

Finansiering

Beslut om bidrag för 2022 tas av Kultur- och kompetensnämnden efter att Statens kulturråd beslutat om bidrag till Region Gävleborg, beslutet bifogas uppdragsöverenskommelsen.

Uppdragsöverenskommelsen träffas under förutsättning att regionfullmäktige och Statens Kulturråd fattar beslut i enlighet med regional kulturplan Gävleborg 2019-2022 och dess budgetförutsättningar.

Gävle 2021-11-25

Jan-Olov Friman
Trafik-, kultur- och folkhögskoledirektör
Trafik-, kultur- och kompetensförvaltningen

Gävle 2021 - 11-12

Carin Palmqvist Isaksson
Avdelningschef
Kultur Gävleborg